

CATALOGIA

6

credo, in locum ubi nunc est Terracium castrum.

Minorisa. Minorisa, ejusdem Laletatiæ mediterranea urbs ad septentrionem, etiam leucis septem à Barcinona distans, Rubricato Cardoneroque fluviis cincta; fuit olim celebrior longe; nam dirutam civitatem vocavit eam Ermesondis, Barcinonæ Comitissa, Raymundi Borelli uxor. propterea vocatam fuisse Minorisam credo; quod minor eset quam antea fuerat: arbitrorque hanc esse urbem illam Rubricatam, quam Laletatiæ mediterraneam esse agnoscit Ptolemæus, locatque ad occidentalem Rubricati fluminis oram, ex cuius ruina Barcinona civitas aucta de tenui oppido in urbem magnam crevit, ut scribit Episcopus Gerundensis, et si non dicat ubi fuerit Rubricata. Ad id vero credendum me compellit, quæ de Rubricata docet Ptolemæus, eam videlicet esse Laletatiæ mediterraneam urbē in Rubricati fluminis occidentali ora constructam, & quod Episcopus Gerundensis addit ipsam fuisse opulentam civitatem, conveniat soli Minorisæ urbi in hoc tractu.

Vicus. Vicus, regionis Ausetaniæ caput, populus olim Latinorum, Ausæ, Ausonæ, ac Ausoniae nomina habuit prius, vel ab hominum ausu, quod ejus incolæ ceteris confinitimis sint audaciiores, vel ab Italib[us] Ausoniis ejus conditoribus in secundo Herculis Agyptii in Hispanias adventu. Magna opulentaque fuit ad Ludovici Pii tempestatem usque, qua Azyo ille Visigothus Imperatori in Aquitania rebellis in hanc regionem veniens, Ausonam fraudulenter doloque ingressus, totam illam destruxit. Postea vero erecta iterum urbs appellata est Vicus, quod non nisi quasi magnè illius veteris civitatis vicus unus fortasse videretur. Episcopali sede Apostolorum Priacippi Petro consecrata, peristylo, vulgo claustro, lapideo magno, eleganti ac perpolito in templo maximo, foroque spatio valde est clara. Eam egredientibus patentissimus campus occurrit, frumenti ferax, ad Signi-montis altissimi radices, nivibus fere semper operi, herbilegis lapidariisq; maxime noti, qui ad ipsum confluentes multa herbarum genera, crystallum, gemmamque amethystum colligunt. Gemmifer enim est mons. Ad ipsius austrum in maris ora floret luculentum oppidum Mataron, Ptolemæo vocatum Diluron, ubi vitrea vasa mirifice fabrefiunt.

Gerunda. Gerunda, optima urbs regionis etiam Ausetaniæ, Latinorum olim populus, excuso adiacens monti. Flumine Vnda, vulgo Mar, mox in Ticerim influente, affusa à Geryone trium Geryonum fratrum patre, Deabo & Chrysauro etiam vocato, Hispaniarum ante Herculem Agyptium rege, nomen, ut volunt, accepit. Plures enim credunt conditorem ejus esse hunc Geryonem. Sede exornatur Episcopali, cuius maximum templum Deiparæ Virgini consecratum, habet altare ditissimum, si quod aliud est in Hispania, auro, argento, gemmisque alia fere omnia superans. Gymnasium quoque est in ea

litterarium. Confinium ipsius late patet, multis magnisque oppidis, & tellure super omnes alias Cataloniæ regiones pingui ac fertili, rerum omnium copia à natura donata non parum splendens. Ad meridiem habet Blandam, ubi Tordera in mare influit, Caput Tossa, ac Palamosi portum. Ad septentrionem vero Aulotum oppidum magnum, fontibus aëris nobile, in Fluviani ora illustre oppidum, quod olim urbs erat mediocris, Beca nuncupata, ac Episcopalem habuit sedem in monasterio S. Salvatoris, Benedicto Papa hujus nominis VIII eam erigente anno 1017, ad humilem petitionem Besuldunensis Comitis Bernardi, cognomento Talaferi, ejusque fratri Guifredi Cerretaniæ Comitis, filium Guifredum Abbatem monasterii S. Iohannis Rivipolensis, dicti vulgo *de las Badesas*, in primum Episcopum consecrante, qui & postremus etiam fuit.

Emporium, regionis Indigetaniæ ad Fluviani etiam oram non procul à mari, nunc parvum humileque oppidum, olim vero maxima opulentissimaque urbs à Græcis Phocensibus condita, & à Iulio Cæsare in Hispanias contra Pompejanos veniente plurimum aucta, ac in Romanam coloniam, civili perdurante bello erecta. In tres illo ævo erat partita civitates, mœnibus, custodiis, ac idiomatibus sejunctas, aliam adversus aliam se tutantes. Quæ ad solis ortum vergebant, Græcorum erat; Romanorum quæ ad occasum; & quæ ad septentrionem, veterum terræ incolarum. Episcopali sede fuit postea insignis, ut in Conciliis, Gothorum tempore in Hispania celebratis aspicere licet. Ab hac urbe ita nobili universa illa regio, quæ modica non est, vocata fuit Emporitana, nunc corrupto vocabulo *Ampurdam*. Celebris adhuc erat Maximiani ac Diocletiani Imperatorum tempore, partemque fuisse inde translatam arbitrari in locum, ubi paulo ulterius ad solis ortum, non procul à lacu quodam magno ac pulcherrimo est nunc Emporiarum Castellio nobile oppidum, templo lapideo optimo decorum, mœnibusque altis & alveo circumdatum.

Rhoda, ejusdem regionis Indigetaniæ urbs antiqua à Rhodiis condita, in ipso Crucum capite ad solis ortum, ubi nunc est S. Petri Rhodensis Benedictinum cœnobium, claruit; ad quam M. Portius Cato, Censorius appellatus, ad domandos nonnullos rebellantes populos in Hispanias veniens, primum ex portu Luna applicuit. perficit usque ad Gothorum tempora, Episcoposque tunc habuit, qui pluribus interfuere Conciliis. Nunc collapsa omnino jacet; existimoque ipsam fuisse inde ulterius ad solis occasum, in eadem maris ora coram Portu magno, in locum, ubi nunc est Rosarum oppidum, fortissimis mœnibus tutaque arce clarum, translatam. Rhoda enim Rhodenisque insula, cuius incolæ urbem exerunt, Rosam profecto significat.

D 2

Ille-